

Барвінок

Вірши про барвінок

Барвінок

Недавно ще гула метелиця,
Кругом лежав біленький сніг.
А вже барвінку листя
стелеться
Зеленим килимом до ніг.
Воно під снігом і під кригою
Всю зиму зелень берегло.
І перше стрілося з відлигою,
Зустріло сонечко й тепло.
Як з перемогою та славою
Весна з'являється на світ,
То квітне радістю ласкавою
Барвіночку синенький цвіт

Надія Красоткіна

Кольори барвінка

Барвінок - це

Напівкущі або трави з тонким витким стеблом 1-2 м завдовжки, піднімається над землею не більше ніж на 20-70 см. Стебло часто пускає корені в місцях, де воно торкається ґрунту, що допомагає рослинам займати велику територію. Листки супротивні, прості, широкі, ланцетовидні або овальні 1-9 см завдовжки, 0,5-6 см завширшки. Чотири види роду вічнозелені, листя зберігає свій зелений колір навіть узимку. Має подовгуватий трилисник.

Цвітіння відбувається більшу частину року. Навесні зацвітає синім цвітом, який нагадує вогник. Квітки прості 2,5-7 см завширшки, з 5 зазвичай фіолетовими (рідко білими) пелюстками, з'єднаними біля основи в трубку. Плід складається з кількох стручків

Розведення і застосування

Два види — барвінок малий (Vinca minor) та барвінок великий (Vinca major) — популярні декоративні садові рослини. У барвінка великого ширші листки з волосистими краями та більшими квітками; менш морозостійкий. В США та Австралії обидва види вважаються бур'янами, стійкі до звичайних гербіцидів.

Застосування в медицині

Барвінок раніше застосовувався в гомеопатії для лікування кашлю та диспепсії, але через алкалоїди вінкамін, ізовінкамін та вінкамідін, використовується рідко. Також містить таннін. Всі частини барвінку можуть викликати розлад шлунку.

З барвінку виробляють лікарські засоби вінкрістин та вінбластин

Барвінок в українському фольклорі

За українськими народними уявленнями, барвінок символізує трійцю: дитинство, зрілий вік, старість; батька, матір, дитя; весну, літо, осінь; вічне нев'януче кохання, нестаріюче життя, пам'ять, а тому з барвінком українці віками сплітали весільні вінки, робили косиці, плели вінки й на могили, що символізувало

пам'ять, садили й садять на могилах.

Збирання барвінку перед весіллям, коли з нього плели вінки-силимени (долю) на стіну, сволок чи стелю, на голову княгині — молодій, — було цілим ритуалом. Дружки з дівчатами йшли в городець, де спеціально садили барвінок чи в сад, парк або до лісу, особливо грабово-букового, де були барвінкові місця, зістригали листя, співаючи пісні-ладжанки й балади.

На Коломийщині записано легенди про те, що барвінок прополюють і доглядають красні діви (лісні), щоби він розкішно ріс і цвів. Ним обсаджували кринички-джерела, його садили в криницях поміж каміння, ним прикрашали посуд на Водохреща.

Поширеною є легенда про наречених, які брали шлюб у церкві, а в цей час налетіли татари і намагалися захопити молоду, аби продати її на невідьничому базарі. За легендою, в сутичці гинуть гості, наречений, а дівчина у вінку втікає до лісу. Її наздоганяє татарин, ловить за стрічки, вінок падає, а разом з ним і дівоча голова, яка стає криничкою, а вінок довкола профостає барвінком. Такі кринички часто трапляються на Прикарпатті, хоч легенда майже не має нічого спільного з татарами. Татари-мусульмани сприймалися як «погана віра», так само як і дохристиянську віру українців називали «поганською». Тому й міф перенісся на новітні часи, а колись ці легенди пов'язувалися з виникненням священних джерел і тройзілля.